

DAGSINS MEINING

Sambandið má vísa hógv

So kom tað hartil, at størsti flokkur á valinum, Sambands-flokkurin, slapp at royna seg í samgongusamráðingunum. Tjóðveldisflokkurin gjordist ov stuttur. Hann kundi ikki ganga við til tað, sum hinir triggir flokkarnir vóru samdir um. Ella sagt øðrvísi: hinir flokkarnir kundu ikki góðtaka tað, sum Tjóðveldisflokkurin kravdi.

Løgmaður tók tí ta skilagóðu avgerð at venda sær til Sambandsflokkin, men tað lögna hendi sambart ÛF, at forkvinna floksins var vorðin knottin ella formermað av tí viðferð hennara flokkur hevði fingið undir samráð-ingunum. Endin gjordist, at flokkurin fór til samráðingar-borðið. Slíkt eigur ikki at henda og gagnar ongum, ser-stakliga ikki teimum mongu veljarunum hjá Sam-bandsflokkinum, sum hava sett sítt álít á, at teirra flokkur kom við í samgongu.

Nú tá flestu aðrir samgongumøguleikar eru úttømdir er greitt, at ABCD kann gerast ein bæði arbeiðsfør og sterk samgonga, tó at borgarligi vongurin hevur munin og væl tað. Hetta merkir, at Javnaðarflokkurin kann fáa eina trupla uppgávu, men verður telvað rætt og hugburðurin hjá samgonguflokkunum er at finna semjur heldur enn at dyrka konfrontatiónina, so eigur hetta at kunna gagna øllum samfelagnum.

Tað er greitt, at Fólkaflokkurin við at lata Tjóðveldis-flokkin fara sín veg og biðja Sambandsflokkin koma til samráðingar, er gingin rættiliga langt, og kanska eisini traðkar á ein part av sínum veljarum. Tað má tó sigast, at løgmaður hevur tikið eina skilagóða og djarva støðu við at lurtta eftir veljarans dómi við at taka báðar stóru andstöðuflokkarnir inn, nú gamla samgongan misti meirilutan. Hesa torforu stóðu samgongan eigur B og serstakliga forkvinna tess ikki at misbrúka ella undirmeta. Sambandið má ansa eftir ikki at yvirspæla leiklut sín, men heldur siggja avgerðina hjá lögmanni sum ein upplagdan møguleika at kunna umsita tað álít flokkurin hevur fingið frá veljarunum á besta hátt.

Skal tí nakað skilagott spyrjast burtur úr hesum sam-gongumøguleikanum má B forka seg frá sínum gamla sambandspolitikki og vera við til at fremja tann stig fyri stig politikkk á sjálvstýrisleið, sum bæði A,C og D standa fyri. Sambandið má eitt nú til at góðtaka tann lista yvir yvirtøkur, sum hesir flokkar hava lagt upp til, eitt nú yvirtøku av kirkjuni.

Tað eru óivað nógvir javnaðarveljarar, sum eru vónsviknir av, at tað ikki eydnaðist at fáa eitt samstarv við E. Tað kunnu teir so takka E fyri, tí hann kravdi meira enn tað hinir triggir flokkarnir kundu ganga við til. Hesir vildu ganga við til einar 16 yvirtøkur og harvið halda fram við sjálvstýristilgongdini. Undanfarna samgonga framdi bert eina yvirtøku.

Tað er nú at vóna, at sambandsleiðslan ikki setir kíla í henda seinasta samgongumøguleikan við antin at spæla fornermað – nakað, sum ikki hoyrir heima í politikki - ella við at seta fót fyri teimum yvirtøkum, sum eru komnar á borðið. Okkurt bendir tí á, at tann breiða semjan kring miðjuna í føroyskum politikki hevur sigrað og fer at fáa samfelagið inn í eina tryggja og skilagóða tilgongd – og har kósín móti størri sjálvbjargni og sosialum rættvísi heldur fram.

Socialurin

Socialurin

Socialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller jan@socialurin.fo
Blaðstjóri:
Eiríkur Lindenskov eirikur@socialurin.fo
Tiðindaleiðari:
Jústinus Eidesgaard justinus@socialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@socialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@socialurin.fo
Finnbjørg Nattestad finnbjorg@socialurin.fo
Anja Weihe anja@socialurin.fo
Blaðfólk:
Áki Bertholdsen aki@socialurin.fo
Eyðun Klakstein eydun@socialurin.fo
Edvard Joensen edvard@socialurin.fo
Turið Kjølbro turid@socialurin.fo
Stefan í Skorini stefan@socialurin.fo
Heri á Rógvi heri@socialurin.fo

Loysnir heldur enn politiskan sjónleik

Tórfinn Smith
býráðslimir

Fyri at fólk skulu fáa eina greiða mynd av støðuni í sambandi við at undirritaði gjørði av at taka av tilboð-num at koma við í býráðs-samgonguna, vil eg við hesum greiða frá gongdini og hvi eg tók hesa avgerð:

Tá úrslitið av býráðsval-inum var greitt, - Fólka-flokkurin og Sambands-flokkurin fyra umboð hvør, Tjóðveldisflokkurin trý og Javnaðarflokkurin tvey, sást, at torført var hjá Javn-aðarflokkinum at koma upp í part í eina samgongu. Allir aðrir møguleikar vóru eyðsýndir. Sum einasta møguleika at fáa Javnað-arflokinum politiska ávirk-an, boðaði eg øllum flokk-um til fundar beint eftir valið, har eg mælti til at ganga áður óroyndar leiðir, soleiðis at allir 13 býráðs-limir fóru at stinga polit-isku kósina út uttan meiri-luta ella minniluta. Hendan royndir fekk tó ikki undir-tøku. Ístaðin tóku teir báðir størstu flokkarnir, Fólka-flokkurin og Sambands-flokkurin, seg saman, og skipaðu eina samgongu.

Tey fyra valskeiðini, eg frammanundan hevði verið í býráðnum, var eg fyrru tvey í minniluta og tey seinru í meiriluta. Eg var tí eisini fult greiður yvir hvør troystasleysa oyðimarkar-ferðin er hjá einum bý-ráðslimi í minniluta, og tað havi eg ongantið dult fyri nøkrum. Hetta fyrsta árið hjá sitandi samgongu havi eg kortini roynt at með-virka konstruktivt, uttan eg tó kann siga, at eg havi havt størri ávirkan á fórda politikkinn.

Fyrst í januar fekk eg í boði at koma upp í sam-gonguna. Min fyrsti spurn-ingur var, um hetta tilboð var galdandi fyri bæði javn-aðarumboðini. Svarið var, at tilboðið var til bert mín.

Tá eg, nakrar fáar dagar seinri hevði ein fund við býráðsformannin, endurtók eg spurningin, men svarið var eins greitt og fyrr. Eigin skal ivast í, at eg heldur enn fegin vildi og vil, at bæði umboð Javnaðarfloksins gjordust partur av býráðs-samgonguni.

Eftir at eg hevði hugsað gjølla um tilboðið, sendi eg Suðurstreymoyar Javnaðar-felag skriv dagfest 11. januar 2002, har eg boðaði frá hesum, og segði meg sinnaðan til at koma á fund við nevndina og hitt javn-



ráðslimi í minniluta, og tað havi eg ongantið dult fyri nøkrum. Hetta fyrsta árið hjá sitandi samgongu havi eg kortini roynt at með-virka konstruktivt, uttan eg tó kann siga, at eg havi havt størri ávirkan á fórda politikkinn.

Fyrst í januar fekk eg í boði at koma upp í sam-gonguna. Min fyrsti spurn-ingur var, um hetta tilboð var galdandi fyri bæði javn-aðarumboðini. Svarið var, at tilboðið var til bert mín. Tá eg, nakrar fáar dagar seinri hevði ein fund við býráðsformannin, endurtók eg spurningin, men svarið var eins greitt og fyrr. Eigin skal ivast í, at eg heldur enn fegin vildi og vil, at bæði umboð Javnaðarfloksins gjordust partur av býráðs-samgonguni.

Eftir at eg hevði hugsað gjølla um tilboðið, sendi eg Suðurstreymoyar Javnaðar-felag skriv dagfest 11. januar 2002, har eg boðaði frá hesum, og segði meg sinnaðan til at koma á fund við nevndina og hitt javn-

aðarumboðið, har eg kundi greiða nærri frá. Á hesum fundi ráddi nevndin mær frá at fara í samgongu um ikki bæði javnaðarumboð-ini vóru við.

Hetta tók eg til eftirtekt-ar, og m.a. eisini havandi í huga løgtingsvalið, valdi eg at biða til eftir valið. Tá løgtingsvalið var av, greiddi eg Elini Lindenskov frá, at eg framhaldandi var sinn-aður at fara upp í samgong-una. Somu boð fekk for-maðurin í Suðurstreymoyar Javnaðarfelag.

Tað sum síðani er hent er væl og virðiliga lýst í fjøl-miðlunum, men lat meg enn einaferð gera greitt, hvi eg tók hesa avgerð.

Tá eg hevði fingið til-boðið um at koma upp í samgonguna hevði eg tvinnar møguleikar í at velja. At siga nei takk og halda fram í minnilutanum uttan nakra sum helst po-litiska ávirkan. Hin møgu-leikin var at fara upp í samgonguna, og fáa ávirk-an. Tað valdi eg. Og hvi?

At borgarin velur sær eitt umboð í eitt nú býráðið er, at hetta umboðið fær møguleika at virka fyri tí hann ella hon undan valin-um hevur sagt seg vilja virka fyri.

Hvussu ofta og hvussu fegin hava javnaðarfólk ikki tikið orðini hjá navn-framum norðurlendskum javnaðarstatsmanni til sín um at politikkur er at vilja? Vilja broytingar! Vilja

ávirka samfelagið! Eg havi ongantið hoyrt um nakran sum fer upp í politikk og ikki vil hava ávirkan! Hvussu talaðu og skrivaðu eisini vit á javnaðarlistan-um ikki undan valinum um vánaligu korini hjá eitt nú teimum gomlu, sum hava røkt fyri neyðini. Hvussu talaðu og skrivaðu vit ikki um umhvørvisspurningar? Um barnaansing, vinnu-mál, alternativta íbúðar-bygging o.s.fr.

Tá eg nú fekk møguleik-an at gerast ein partur av samgonguni í Sosialu Nevnd og Heilsu- og Um-hvørvisnevndini sum for-maður, umframt at varð-veita sessirnar í Havnar-nevndini og Mentamála-nevndini, helt eg meg koma nærri eini loysn av hesi yrking í 1971. Eg minnist Marius Johannesen, fyrrv. háskúlastjóra, koma inn á gólvíð, hann var skelkaður av, at slík yrking um »Dyb-bøl Mølle« kundi sendast gjøgnum útvarpið. Tiðindi um ullina komu fleiri ferðir, og hvørja ferð hoydir eg John Mogensen við visu síni. Eg hugsaði við mær sjálvum, at um Gøtu Tróndur hevði vaknað við aftur, hevði hann neyvan verið mjúkari í orðum um ullina, enn John Mogensen var um »Dybbøl Mølle«.

Tað tvørsagnarliga (para-doksala) við hesum tiðind-um er, at tey koma ein góðan mánað aftan á, at vit í Sosialinum hava lisið um nýsálerendingin, sum í eini 4-5 ár hevur verið í Føroy-um og rakað (barberað) seyðunum við elmaskin, aftan á at seyðurin er væl fílaður, soleiðis, at bæði verandi og komandi ull verður oyðilogd. Síðst í juli mánað kunnu vit siggja

bara at vaksa, við tað at ferðavinnan sum kunnugt bara veksur ár undan ári.

Seinastu árinu hava, í hesum sambandi, tvey út-búgvingskeið verið fyriskipað av ferða-leiðarum her í Føroyum. Slíkt skeið er í umbúna at gera aftur til heystar.

VIÐMERKINGAR

Føroya gull vordðið Føroya umhvørvistrupulleiki

Nicolina Jensen Beder

Løgið er við hugsunarsam-bandi (association). Hoyrði í útvarpinum nú ein dagin, at Landsstýrið vildi geva 500 túsund krónur um árið í 5 ár fyri at innsavna ullina í Føroyum. Seljarin skuldi í fyrstu atløgu fáa 4 kr. fyri kilo. Og í somu løtu hoyrði eg fyri mær John Mogen-sen syngja: »Det er noget galt i Danmark« og við óhoviskum orðum siga frá, hvussu illa statt tað var við »Dybbøl Mølle«. John Mogensen, ið var samfe-lagsrevsandi yrkjari, gjørd-ist rættiliga kendur av hesi yrking í 1971. Eg minnist Marius Johannesen, fyrrv. háskúlastjóra, koma inn á gólvíð, hann var skelkaður av, at slík yrking um »Dyb-bøl Mølle« kundi sendast gjøgnum útvarpið. Tiðindi um ullina komu fleiri ferðir, og hvørja ferð hoydir eg John Mogensen við visu síni. Eg hugsaði við mær sjálvum, at um Gøtu Tróndur hevði vaknað við aftur, hevði hann neyvan verið mjúkari í orðum um ullina, enn John Mogensen var um »Dybbøl Mølle«.

Tað tvørsagnarliga (para-doksala) við hesum tiðind-um er, at tey koma ein góðan mánað aftan á, at vit í Sosialinum hava lisið um nýsálerendingin, sum í eini 4-5 ár hevur verið í Føroy-um og rakað (barberað) seyðunum við elmaskin, aftan á at seyðurin er væl fílaður, soleiðis, at bæði verandi og komandi ull verður oyðilogd. Síðst í juli mánað kunnu vit siggja



seyð renna runt í haganum, sum suðuroyingurin tók til á sinnið, sum skoldaðar apur. Ólika vakrari er at siggja eina væl fílaða ær fara av rættini, har kvivurin var amboðið. Í sama Sosiali stendur, at Roynðarstöðin í Kollfjaðardali hevur keypt tvær elmaskinur til sama endamál. Skilji tað, hvør ið vil. Hetta er ímóti allari føroyskari siðvenju. Var tað eitt skip, ið hevði gingið so illa um fiskin, hugsi eg, at teir høvdu mist fiksiloynvið. Elmaskinan hoyrir til ein-ullaðan seyð.

Hin føroyski seyðurin er tviullaður, t.v.s. hevur rót og brodd, og út frá hesum eginleika er tað, vit hava okkara siðvenju. Av einum og sama seyði kunnu vit fáa trý slog av tógvi, nappað, samfingið og broddatógv (toggarn). Tann stóri trupulleikin er, at fyri at fáa tað góða mjúka tógvið, má ullin nappast.

Hvørji eru so ráðini til at taka. Jú, fyrt og fremst, at allir, sum seyð hava, taka seg saman í eitt felag eins og í øðrum londum. Gera ein miðdepil, har øll ullin verður savnað. Til ber ikki

Svøvnskarvar í verkfalli

Mass Jensen
urtagarðsmaður og kneðbóndi í Nólsoy

Nú farið er inn í fjóru verkfallsvikuna hjá Skipara- og Navigator-felagnum, kann ein bert øtast um tað virkisloysi í eyðkennur hetta fakfe-lag. Tað tykist løgi, at verkfallið bert er vent ímóti okkum, ið búleik-ast á útoyggj. Hetta er búskaparliga veikastu okini í landinum, t.v.s. her eru ongur kapital-sterkar fyritøkur, sum kunnu leggja trýst ið munar á myndugleikar-nar.

Hetta tykist mær at vera at leypa á, har garðurin er lægstur. Tað er munur á monnum/kvinnum. Tá í Starvs-mannafelagið fer í verkfall eru allir limir virknir sum blokadu-vaktir, dag og nátt - fyrst og fremst í meginøkín-um. Hetta leggur tann partin av landinum lammán, har tað sviðir mest. Harvið verður verkfallsskeiðið styttri, og eingin kann leggja Starvsmannafelagið undir at seigpina útjað-aran soleiðis, sum nógv hava fatan av, at Skip-ara- og Navigatorfelagið er í ferð við at gera nú.

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

Nú fáa vit so at siggja, hvussu fyrsta royndin við at innsavna ullina fer at roynast.

Góða eyðnu!

Nú farið er inn í fjóru verkfallsvikuna hjá Skipara- og Navigator-felagnum, kann ein bert øtast um tað virkisloysi í eyðkennur hetta fakfe-lag. Tað tykist løgi, at verkfallið bert er vent ímóti okkum, ið búleik-ast á útoyggj. Hetta er búskaparliga veikastu okini í landinum, t.v.s. her eru ongur kapital-sterkar fyritøkur, sum kunnu leggja trýst ið munar á myndugleikar-nar.

Hetta tykist mær at vera at leypa á, har garðurin er lægstur. Tað er munur á monnum/kvinnum. Tá í Starvs-mannafelagið fer í verkfall eru allir limir virknir sum blokadu-vaktir, dag og nátt - fyrst og fremst í meginøkín-um. Hetta leggur tann partin av landinum lammán, har tað sviðir mest. Harvið verður verkfallsskeiðið styttri, og eingin kann leggja Starvsmannafelagið undir at seigpina útjað-aran soleiðis, sum nógv hava fatan av, at Skip-ara- og Navigatorfelagið er í ferð við at gera nú.

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

Nú fáa vit so at siggja, hvussu fyrsta royndin við at innsavna ullina fer at roynast.

Nú fáa vit so at siggja, hvussu fyrsta royndin við at innsavna ullina fer at roynast.

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

Nú veit eg ikki hvør orsökín til virkisloysi felagsins er. Tað kann verða leti, vantandi dirvi, ella ráðaloysi. At verða í verkfalli krevur, at fakfelagslimir eru aktivir. Við øðrum orð-um blokera, har tað ger mun tvs. fyrst og fremst í Tórshavn. Nú er tað ikki nakað dulsmál, at okkara figgjarmálaráð-harri í sínum borgarliga starvi er er danskur leigusveinur og tiskil kundi hugast at boðsent

^[1] Nýggir løgtingslimir